

Силабус курсу Медіаграмотність

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізація: 035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька
Освітньо-професійна програма «Французька мова та література»
Компонент освітньої програми: вибірковий
Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: українська, французька
Дні занять: -
Консультації: -

Керівник курсу

Канд. філол. наук, доц. Пежинська Ольга Михайлівна

Контактна інформація: opezhynska@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Медіаграмотність” є формування критичного мислення та практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з інформацією, отриманою з медіа джерел. Основними завданнями вивчення дисципліни “Медіаграмотність” є:

- сформувані у студентів уявлення щодо концептуальних засад та базових понять і термінів з дисципліни;
- ознайомити студентів з сучасними принципами та складовими функціонування медіапростору;
- розвинути навички ефективної протидії маніпуляціям через використання інструментів факт-чекінгу в сучасному інформаційному потоці;
- розвинути навички ефективної протидії маніпуляціям через використання інструментів факт-чекінгу в сучасному інформаційному потоці;
- сформувані здатність застосовувати теоретичні знання з курсу при аналізі існуючих і створенні власних медіа-продуктів;
- виробити вміння працювати з першоджерелами та використовувати принципи академічної доброчесності формуванні власного медіа-контенту.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
------------------------------	------	---------------------	----------

містовий модуль 1. Інформація і масмедіа			
1/-	1. Основні поняття дисципліни. Типи контенту.	знати основні поняття дисципліни (медіакомпетентність, медіапростір, медіа, медіакультура, інформація, пропаганда, медіаграмотність, тощо); знати основні теорії медіаосвіти, її зв'язок із іншими навчальними дисциплінами. Ознайомити з класифікацією та характеристиками контенту, вміти їх диференціювати.	Питання для обговорення, кейси, презентація.
1/-	2. Факти та судження. Типи традиційних та соціальних медіа.	Знати критерії диференціації фактів та суджень. Вміти систематизувати інформацію; визначати причини та наслідки подій та явищ; критично мислити, співставляти та аналізувати інформацію ідентифікувати вплив медіа на емоції, класифікувати та розрізняти функції традиційних та нових медіа.	Питання для обговорення, кейси, ІНДЗ, презентація.
1/-	3. Функції і принципи впливу соціальних мереж. Розвиток власної медіаграмотності.	Знати та вміти використовувати ресурси з розвитку власної медіаграмотності.	Презентація, ІНДЗ, питання для обговорення.
1/1	4. Види дезінформації. Маніпуляції. Спотворення в соціальних мережах: заголовки та фотофейки.	Знати та вміти диференціювати методи і способи маніпулятивного впливу різних типів медіа на свідомість. Формування навички критичного сприймання й аналізу інформації, що подається для широкого загалу. Вміти визначити й характеризувати аспекти діяльності професійних комунікантів, їх типи у масовокомунікаційній індустрії.	Питання для обговорення, ситуативні завдання, тест, ІНДЗ, презентація

		Вміти визначати «джинсу» у медіа. Застосовувати ресурси офіційних служб та організацій для перевірки достовірності інформації поданої у медіа. Ознайомити з інструментами для перевірки фактів.	
-/1	5. Інтернет маніпулювання і шахрайство. Інструменти перевірки фактів.	Знати принципи маніпулювання свідомістю споживачів аудіовізуальної інформації; знати ресурси та засоби офіційних служб та організацій для перевірки правдивості інформації. Вміти виявляти маніпулятивний контент медіа; вибудовувати стратегію протидії маніпуляціям та іншим негативним масовим впливам. Вміти розмежовувати суміжні поняття «фішинг», «смішинг» і «вішинг». Вміти користуватися мобільними додатками, що забезпечують безпеку користування онлайн-сервісами.	Питання для обговорення, кейси, ІНДЗ, презентація.
1/1	6. Маніпулятивний контент. Поняття «кібербезпеки»	Вміти виявляти маніпулятивний контент реклами; здійснювати аргументований критичний огляд аудіовізуальної та друкованої рекламної інформації; вибудовувати стратегію протидії маніпуляціям та іншим негативним масовим впливам. Володіти поняттям «кібербезпеки».	Тест, ІНДЗ, питання для обговорення, портфоліо.
Змістовий модуль 2. Французька мова для медіаграмотності.			
1/-	7. Мова медіа. Веб безпека.	Знати принципи інформаційної гігієни та безпеки споживача інформації в сучасних реаліях; основні прийоми створення та розвінчування фальшивої інформації. Знати алгоритм дій для покращення власної гігієни в соціальних мережах та зменшення	Питання для обговорення, ситуативні завдання, ІНДЗ, презентація

		ризик потрапляння особистої Інтернет-інформації в чужі руки. Розвивати навички медіаграмотності, щоб оптимально рухатися в медіасередовищах.	
1/-	8. «Свобода слова» та «мова ворожнечі». La liberté d'expression contre le discours de haine.	Знати визначення, принципи та теорії понять «свобода слова» та «мова ворожнечі». Вміти правильно декодувати повідомлення, розуміти та описати його максимально доступно та розгорнуто. Вміти користуватися різними інструментами, щоб розпізнавати прояви дезінформації і пропаганди та вміти протидіяти їй у медіа-просторі.	Презентація, ІНДЗ, питання для обговорення, тест.
1/-	9. Академічна доброчесність. Соціальні аспекти медіаосвіти.	Знати визначення понять «кодекс честі», «професійна етика» та «наукове мовлення»; суть поняття авторське права та знати правила використання об'єктів інтелектуальної власності; правила посилань та оформлення бібліографічного опису джерел. Вміти користуватися відповідними інструментами для перевірки академічних текстів на плагіат.	Питання для обговорення, ситуативні завдання, тест, ІНДЗ, презентація
-1	10. Створення медіа-продуктів (блоги, пости, подкасти).	Знати правила культури спілкування в інформаційному суспільстві. Вміти ефективно застосувати теоретичні знання в практиці роботи в конкретній сфері медіакультури. Вміти самостійно створювати медіапродукти, грамотно вибудовувати текст у різних стилях та видах медіаповідомлень; знати, як донести інформацію до цільової аудиторії; створювати функціональний і привабливий контент, щоб найкращим чином передати своє повідомлення цільовій аудиторії.	Питання для обговорення, кейси, портфоліо.

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	Програмні результати навчання
ПРН1	Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН12	Дотримуватися правил академічної доброчесності.

Літературні джерела Основні

1. Гороховський О. М. Фактчек як тренд розслідувань: можливості та перспективи : практичний посібник. Дніпро : ЛІРА, 2017. 133 с.
2. Інтеграція інфомедійної грамотності у навчальний процес. Навчально–методичні матеріали проекту «Вивчай та розрізняй: інфо–медійна грамотність». К.: IREX в Україні, 2019–2020.
3. Квіт С. Масові комунікації: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 206 с.
4. Кузнецова О.Д. Засоби масової комунікації : Навч. посібн. Львів: ПАІС, 2005. 200 с.
5. Ладика О., Ярема О. Навчання запобігання видам шахрайства у медійному просторі. Збірник статей Восьмої міжнародної науково-методичної конференції «Критичне мислення в епоху токсичного контенту». К.: Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2020. С. 474-481.
6. Масова комунікація: Підручник/ А.З. Москаленко, Л.В. Губернський, В.Ф. Іванов, В.А. Вергун. К.: Либідь, 1997. 216 с.
7. Медіаграмотність. URL: <http://osvita.mediasapiens.ua>
8. Медіаосвіта і медіаграмотність: підручник / ред.–упор. В.Ф. Іванов, О.В. Волошенко; за наук. ред. В.В. Різуна. К.: Центр вільної преси, 2012. 352 с.
9. Навчання медіаграмотності громадян. Посібник для тренерів. К.: IREX, АУП, StopFake, 2016. 200 с.
10. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. К.: Вид. центр «КУ», 1999. 308 с.
11. Різун В. В. Теорія масової комунікації : Підручник. К.: ВЦ «Просвіта», 2008. 260 с.
12. Офіційний ресурс «СтопФейк». URL: <http://stopfake.org>.
13. Як розпізнати фейк? URL: <https://www.slideshare.net/NikolayShaygorodskiy/antifake-ua>
14. Aitchison J., Lewis D. M. New Media Language. London; Routledge, 2004. 211 p.
15. Comer J.. Studying Media. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1998. 50 p.

16. Very Verified: онлайн–курс з медіаграмотності. URL: <https://verified.ed-era.com/ua#rec129945142>

Допоміжні

17. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми: наук.видання / Укл.: Петрів Т., Сафаров А., Сюмар В., Чекмишев О. К.: Нічлава, 2006. 100 с.
18. Ладика О.В., Ярема О.Б. Розвиток критичного мислення: реклама у медіа. The 4th International scientific and practical conference “Topical issues of modern science, society and education” (November 1-3, 2021). SPC “Sciconf.com.ua”, Kharkiv. С. 589-595.
19. Ладика О.В., Ярема О.Б. Урок медіаграмотності: блогери-інфлуенсери чи маніпулятори. Збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: «Сучасні цифрові технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи» (11-12 листопада 2021). Тернопіль, 2021. № 8. С. 224-226.
20. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура. Глобальний підхід. К.: К. І. С., 2002. 264 с.
21. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації. Львів: Літопис, 2010. 538 с.
22. Медіаграмотність на уроках суспільних дисциплін: Плани–конспекти уроків / за ред. В. Іванова, О. Волошенюк, О. Мокрогуза. К.: ЦВП, АУП, 2016.
23. Основи медіаграмотності: Навчально–методичний посібник для вчителя 8 (9) класу. Плани–конспекти уроків / за ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк, О. П. Мокрогуза. К.: Академія української преси, Центр вільної преси, 2014. 190 с.
24. Технології розвитку критичного мислення учнів / Кроуфорд А., Саул В., Метью С., Макінстер Д. К.: "Плеяди", 2006. 240 с.
25. Універсальний навчальний посібник з академічної доброчесності для вчителів / Укл. О.С. Ройбу; за заг. ред. О.О. Гужви. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. С. 9–15.
26. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перескладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
- Передбачена можливість здобувачів отримати бали за **участь у неформальній освіті**.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) усне опитування, завдання, тести	20
Модуль 2 (теми 7-10) усне опитування, завдання, тести	20
ІНДЗ (теми 1-10)	20
Підсумкове тестування (теми 1-10) – тести, завдання	40

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом